

[Aksel Larsen.]

træden over for den kongelig danske regering afgiver anden erklæring.

På dette brev har den højtærede udenrigsminister svaret — så vidt jeg kan se aldeles uforbeholdent — at man tiltræder dette af Forbundsrepublikken Tyskland fremsatte forslag.

Mig bekendt eksisterer der ikke og har der aldrig eksisteret noget, som hedder landet Berlin eller på tysk „das Land Berlin“. Berlin var hovedstaden i kejserdømmet Tyskland, den var hovedstad i Weimarrepublikken Tyskland og hovedstaden i Preussen. Berlin var og er en by i Preussen; den ligger i den del af Tyskland, der hører under Den tyske demokratiske Republik, og kan ikke på nogen måde betragtes som et „Land“ i den forstand, som man har andre lande eller Länder i Vesttyskland. Oven i købet er det åbenbart sådan, at man her formentlig kun sigter til Vestberlin, hvor der findes 3 besættelseszoner: en engelsk, en amerikansk og en fransk, men denne besættelse, som eksisterer i medfør af en aftale af 1945 mellem de fire stormagter, bevirker dog ikke, at Berlin eller dele af Berlin kan komme til at udgøre et land i Vesttyskland. Jeg kan ikke være med til gennem godkendelse af en sådan brevveksling at fastslå, at man diplomatisk, folkeretligt, og hvad ved jeg, anerkender Berlin eller en del af Berlin som et land i Den tyske Forbundsrepublik, men jeg tillader mig at bede den højtærede udenrigsminister om en forklaring på, hvorfor man er gået ind på at tiltræde Den tyske Forbundsrepubliks synspunkter i denne henseende.

Frode Jakobsen: Jeg kan gøre det kort, for jeg har ved første behandling udførligt begrundet, hvorfor jeg ikke kan medvirke til ratifikationen af denne overenskomst. Jeg fandt ikke, at den var Danmark værdig, og der er ingenting kommet frem i mellemtiden, som har været egnet til at svække dette synspunkt. Jeg ønsker bare at rette et par misforståelser.

Det er blevet fremstillet i pressen, som om vi, der har taget dette standpunkt, det ærede medlem hr. Per Federspiel og jeg, derved skulle vise mindre forståelse for de tidligere fanger. Det ville i og for sig være mær-

keligt, da det ærede medlem hr. Per Federspiel er en af de tidligere fanger, medens jeg selv i hvert fald har nogle hundrede nære venner og kammerater imellem dem, og jeg er da heller ikke i tvivl om, at det er rigtigt, hvad overlæge dr. Thygesen har hævdet, at vel ikke en eneste af de egentlige koncentrationslejr-fanger er kommet fra det uden men. Det er altså slet ikke dér, forskellen ligger. Jeg mener, at Danmark, som har betalt mange gange så store beløb som hædersgaver, erstatninger o. s. v., også kunne have klaret dette forholdsvist ringe beløb, og at vi skulle have foretrukket det, når vi ikke stod over for et Tyskland, der var ivrigt for at gøre uret god igen, fremfor den prangen om menneskers lidelser, som her har fundet sted.

Der er en anden misforståelse, som jeg gerne vil udrydde, nemlig den, at der bag min opfattelse skulle ligge et kategorisk nej til at modtage noget fra Tyskland. Et sådant standpunkt ville jeg finde fanatisk, snæversynet og skadeligt for et godt samarbejde i Europa.

Under i hvert fald to omstændigheder ville der for mig ikke være nogen tvivl om, at vi skulle have sagt ja; for det første, hvis det var Tyskland selv, der var kommet og havde ønsket at rette på det, nazismen havde forbrudt, hvis det var Tyskland selv, der havde taget initiativet. Jeg vil endda gå så vidt, at jeg vil sige, at hvis Tyskland bare straks havde sagt ja til et rimeligt forslag, ville det have været meget forkert af os at slå den fremstrakte hånd tilbage. Og dernæst: hvis dette havde været et led i en endelig, almindelig krigsskadeserstatning, hvorved Tyskland godtgjorde de tab, besættelsen havde kostet os, måtte man naturligvis sige ja til det, hvad enten Tyskland gik godvilligt med til det eller kun under tvang. Men det, vi står over for, er noget helt tredje. Det bringer os ikke et skridt videre mod opfyldelsen af de vældige erstatningskrav, vi stadig væk har over for Tyskland, og jeg tror ikke på, at den foreliggende overenskomst vil være et bidrag til en bedre forståelse; for det er ikke Tyskland selv, som er kommet; der er ingen anerkendelse af skyld; det kan jo ikke forenes med, at man vrider og vender sig for at få beløbet gjort så ringe som mu-